Ганна Підгорна

НАРОДНО-СЦЕНІЧНИЙ ТАНЕЦЬ ЯК ЗАСІБ ТВОРЧОГО РОЗВИТКУ ШКОЛЯРІВ

У сучасному світі головним завданням освіти постає усебічний розвиток людини, її розумових та фізичних здібностей, виховання моральних якостей, забезпечення духовного і культурного розвитку особистості. Саме тому, вплив мистецтва має провідне значення й у творчому розвитку дітей. Адже мистецтво, дуже цікавий вид діяльності, у якому ти відчуваєш себе творцем чогось нового та неповторного. Воно спонукає до проявів людської творчості, пробуджує увесь спектр емоцій і почуттів, виховує культуру та навчає помічати прекрасне навіть у дрібницях.

Метою статті є обґрунтування впливу народно-сценічного танцю на творчий розвиток школярів.

Проблема творчості завжди привертала до себе увагу великої кількості дослідників. Психологічні основи творчого розвитку вивчали Д. Богоявленська, Л. Виготський, П. Гальперін, В. Дружинін, Д. Ельконін, В. Крутецький, Г. Костюк, В. Мерлін, Я. Пономарьов, Н. Тализіна та ін.; педагогічний аспект означеної проблеми досліджували Л. Аристова, В. Андрєєв, Л. Андрощук, Ю. Бабанський, М. Данилов, Б. Коротяєв, С. Куценко, І. Лернер, В. Лихвар, Л. Мамот, О. Музика, В. Паламарчук, О. Савченко, Г. Щукіна та ін.

Мистецтво народного танцю володіє значним виховним та творчим потенціалом, через форму хореографічного твору та його зміст, задовольняє наслідувальні, пізнавальні потреби дітей, забезпечує різносторонню культурну орієнтацію у сучасному світі. Тому, на нашу думку, найкраще розвинути творчість можна за допомогою хореографічного мистецтва, а саме за допомогою народно-сценічного танцю, адже саме він так широко впливає на різні чинники творчого розвитку особистості.

Народно-сценічний танець – це високохудожнє хореографічне мистецтво, створене на основі народного фольклору чи власного бачення балетмейстера та збагачене різнобарвною палітрою виражальних засобів, які максимально точно допомагають розкрити художньо-образний зміст хореографічної дії [4].

Як відомо, народна творчість є джерелом народно-сценічного танцю, який пройшов складний і довгий шлях розвитку. Першоджерелами народного танцю були жести, різноманітні рухи, які безпосередньо були пов’язані з трудовими процесами та спостереженнями людини за природою. На культуру танцю, а саме на її формування, дуже впливали побут народу та умови життя.

З давніх форм танцю, які з часом видозмінювались, виникла одна з найбільш поетичних та доволі простих форм танцю – хороводи. Пізніше

хороводи перейшли у побутовий і сюжетно-ілюстративний танець. А на основі хороводу виникли і утвердились український балет і сучасний сюжетний народно-сценічний танець.

Народно-сценічний танець – це не тільки твір народної хореографії, який виконується зі сцени і художньо обробляється, але й новий танець, який створює група професіоналів, балетмейстер чи самостійний колектив, що нерідко поєднує в собі властивості кількох жанрів. Народний танець завжди має чітко виражену ідею та тему. У танці завжди є сюжет і драматургія, художні образи, які створюють за допомогою різноманітних пластичних і просторових малюнків – побудов. При вивченні танців народів світу, їх лексики, стилю та манери виконання, школярі набувають певних знань, які необхідні для творчого сприйняття, розвитку творчих здібностей та емоційного відтворення художніх образів. Для майстерності виконання рухів потрібно постійно їх напрацьовувати та відточувати.

Через танцювальні па виховується уміння граційно і витончено рухатися, шляхетно поводитися, задовольняються естетичні потреби та інтереси, виховуються естетичні почуття і смаки, ціннісне ставлення до мистецтва, до оточуючого світу і людей. У дітей виробляється почуття гармонії в собі, як єдності внутрішньої і зовнішньої краси [1, с. 70].

Народний танець має величезне значення, як засіб виховання національної самосвідомості. Отримання знань про танці різних народів і різних форм танцю є необхідним для творчого розвитку дитини, бо кожен народ має свої, тільки йому притаманні танці у яких відображені його душа, історія, звичаї, обряди, характер. Елементи танцю знайомлять з народною творчістю, розширюють загальний кругозір, що є необхідною умовою розвитку творчої активності.

Вивчаючи танцювальну лексику, дитина не просто пасивно сприймає красиве, вона долає певні труднощі, здійснює чималу роботу для того, щоб ця краса стала йому доступна. Пізнавши красу у процесі творчості, дитина глибше відчуває прекрасне у всіх його проявах: і в мистецтві і в житті.

Заняття народно-сценічного танцю – це не лише навчання хореографії, а й спосіб виховання в особистості дитини любові до свого народу, до його традицій і звичаїв, це пізнання творчості інших народів, їх побуту, історії. Але на уроках народно-сценічного танцю не менш важливим є не тільки навчання танців, а й творчі завдання, які отримують учні. За їх допомогою, вони самовиражаються, самовдосконалюються, стають самостійними і більш творчими. У них засвоюються не лише отримані від учителя знання, а й формуються так звані власні, яким вони самі себе навчають.

Отже, володіючи багатовіковим досвідом, народно-сценічний танець покликаний виховувати, навчати та розвивати творчо. Покращуючи свої технічні можливості, школярі вивчають та опановують стилістику народної хореографії, її манеру та національні особливості, що власне і розкриває

безмежну можливість для дітей розвивати свій творчий потенціал.

Список використаних джерел:

1. Колногузенко Б. М. Методика роботи з хореографічним колективом. Ч. 1. Хореографічна робота з дітьми: навч. посібник / Б. М. Колногузенко. – Х. : ХДАК, 2005. – 153 с.
2. Ткаченко Т. С. Народный танец / Т. С. Ткаченко. – М., 1967. – 425 с.
3. Кульчицька О. І. Хореографічна обдарованість / О. І. Кульчицька // Мистецтво та освіта. – 2001. – № 4. – С. 42–46.
4. Куценко С. В. Народний танець як вид мистецтва [Електронний ресурс] / С. В. Куценко. – Режим доступу : http://dspace.udpu.org.ua:8080/jspui/bitstream/6789/1610/1/Narodnyi_tanets'.pdf. – Назва з екрана.